

Pamatversija	Apstiprina	Protokola/lēmuma Nr.	Datums (YY/MM/DD)	Spēkā no (YY/MM/DD)
	Padome	Nr. 09/18	2018.11.27.	2018.11.28.
Grozījumi	Padome	Nr. 10/22	2022.09.16.	2022.09.17.

ALBERTA KOLEDŽAS ĒTIKAS UN AKADĒMISKĀ GODĪGUMA KODEKSS

Lietoto terminu skaidrojums

Ētika ir tikumisko normu kopums un pieņemtu pārliecību sistēma par to, kas ir morāli pareizs un kas nav.

Akadēmiskais godīgums ir mācībspēku un studējošo rīcības kodekss, kurš paredz atbildību, apzinīgumu, objektivitāti, savstarpējo cieņu, un kas nepieļauj krāpšanos, melošanu un maldināšanu.

Studējošais ir fiziska persona, kura pilna laika, nepilna laika vai nepilna laika ar e-studiju elementiem formā apgūst studiju programmu Alberta koledžā.

Mācībspēks ir fiziska persona ar atbilstošu kvalifikāciju, kura piedalās studiju procesa īstenošanā.

Vispārējais personāls ir administratīvais, tehniskais un saimnieciskais personāls.

Koledžas vadība ir Alberta koledžas valde, Alberta koledžas Padome, Alberta koledžas direktors un direktora vietnieks.

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Ētikas un akadēmiskā godīguma kodekss (turpmāk tekstā – Kodekss) ir izstrādāts saskaņā ar Latvijas Republikas un Alberta koledžas (turpmāk tekstā – AK) normatīvajiem aktiem un nosaka AK studējošo, mācībspēku un vispārējā personāla godprātīgas, cieņpilnas un atbildīgas rīcības pamatprincipus un normas.
- 1.2. Kodeksa mērķis ir stiprināt ētikas normas, akadēmisko kultūru un akadēmisko godīgumu.
- 1.3. Kodeksa uzdevumi:
 - 1.3.1. veicināt ētikas un akadēmiskā godīguma principu ievērošanu;
 - 1.3.2. stiprināt zinātnes prestižu;
 - 1.3.3. noteikt kārtību, kā tiek konstatēti un izskatīti ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpumi;
 - 1.3.4. veidot zināšanu apguvei, brīvai domu apmaiņai un cilvēka personības pilnveidei labvēlīgu vidi.
- 1.4. AK vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie savā profesionālajā, studiju un zinātniskajā darbībā ievēro šādus ētikas un akadēmiskā godīguma principus:
 - 1.4.1. cieņas princips – vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie uztur cieņas un labestības pilnas savstarpējās attiecības, nepieļauj netaktisku uzvedību, augstprātību, iebiedēšanu, apvainojumus, izsmieklu, neiecietību, kā arī cieņas vai goda aizskaršanu un diskrimināciju,

- tāpat vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie ciena citu kultūru paražas un tradīcijas, nepieļauj savas kultūras pārkāpuma izrādīšanu;
- 1.4.2. atbildības princips – vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie uzņemas atbildību par savu rīcību un uzvedību gan savā profesionālajā darbībā, gan studijās, gan zinātniskajā darbībā AK vai ārpus tās, AK vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie ar atbildību un saudzību izturas pret AK garīgajām un materiālajām vērtībām, tāpat atbildība attiecas arī uz pašpilnveidi, kļūdu un nepilnību atzīšanu un labošanu, strīdu risināšanu tiesiskā ceļā;
 - 1.4.3. koleģialitātes princips – vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie veido koleģiālas attiecības, kuras paredz izpalīdzību, toleranci, labvēlīgu attieksmi un godīgu konkurenci, ievērojot gan savu uzskatu korektas paušanas kultūru, gan pamatotas, argumentētas un atklātas kritikas kultūru, atturoties no aizmuguriskas, nepamatotas kolēģu vai studējošo darba un uzvedības publiskas kritikas, bet konfliktsituāciju risināšana balstās uz konstruktīvas sadarbības principiem un izslēdz citu personu aizskaršanu;
 - 1.4.4. konfidencialitātes princips – vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie ciena citas personas tiesības uz privātumu un privātās dzīves konfidencialitāti, nodrošina personas datu aizsardzību, neizpauž personiska rakstura informāciju, izņemot gadījumus, kas ir noteikti normatīvajos aktos;
 - 1.4.5. godprātības princips – vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie, pildot darba pienākumus, rīkojas godīgi, atbilstīgi savai profesionālajai kompetencei, pilda solījumus un ievēro noteiktos termiņus;
 - 1.4.6. objektivitātes princips – vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie ievēro vienlīdzīgu un godīgu attieksmi pret visiem, neizrādot labvēlību vai nepamatotas privilēģijas kādām personām, izskatot jautājumus un pieņemot lēmumus, ņem vērā tikai objektīvi pārbaudītu informāciju un rīkojas saskaņā ar normatīvajiem aktiem un vispārējiem tiesību principiem;
 - 1.4.7. lojalitātes princips – vispārējais personāls, mācībspēki un studējošie, pildot darba pienākumus un ārpus noteiktā darba laika, rīkojas tā, lai tiktu saglabāta un uzlabota AK reputācija, savos publiskajos izteikumos ir lojāli pret AK un tās darbības mērķiem.
- 1.5. Ētikas un akadēmiskā godīguma principi jāievēro gan mācībspēku akadēmiskajā un zinātniskajā darbībā, gan studējošo studiju darbībā. Šo principu ievērošana liecina par augstu akadēmisko un zinātnisko kultūru AK, bet šo principu pārkāpšana grauj AK reputāciju un mazina tās konkurētspēju.
 - 1.6. Mācībspēkiem un vispārējam personālam ir pienākums sadarboties ar AK vadību ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpumu identificēšanā un novēršanā.

2. Koledžas mācībspēku un studējošo pienākumi

- 2.1. *Studējošajiem* ir šādi pienākumi:

- 2.1.1. godprātīgi un atbildīgi apgūt studiju programmu, atbilstoši studiju plānā noteiktajām prasībām un termiņiem, kā arī pēc labākās sirdsapziņas pildīt savus pienākumus un uzņemtās saistības;
 - 2.1.2. savas kompetences robežās, uzņemties līdzatbildību par kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanu;
 - 2.1.3. pieklājīgi, laipni, iecietīgi, izpalīdzīgi un ar cieņu izturēties pret citiem studējošajiem, mācībspēkiem, vispārējo personālu, AK viesiem, tostarp viņu paustajām idejām un viedokļiem, savstarpējās attiecībās izturēties lietišķi un koleģiāli, ievērojot līdztiesību, nepieļaujot augstprātību, diskrimināciju, seksuālo, emocionālo vai cita veida vardarbību;
 - 2.1.4. studiju procesā ievērot akadēmiskā godīguma principus, nepieļaut plaģiātu, norakstīšanu un citu intelektuāla īpašuma negodprātīgu izmantošanu, melošanu vai krāpšanos;
 - 2.1.5. noteiktā kārtībā un laikā apmeklēt nodarbības un pārbaudījumus, rūpīgi ievērojot to nosacījumus un termiņus;
 - 2.1.6. nekavēt nodarbības, kā arī AK rīkotās sapulces un citus pasākumus;
 - 2.1.7. nodarbību, sapulču un citu pasākumu laikā neizmantot mobilās un elektroniskās ierīces personiskajām vajadzībām;
 - 2.1.8. nepieļaut rupjību un necenzētu vārdu lietošanu saskarsmē, ievērot vispārpieņemtos uzvedības kultūras un etiķetes noteikumus, tāpat ievērot godīgas konkurences principus diskusijās, izteikt konstruktīvu un pamatotu kritiku un risināt konfliktsituācijas ar savstarpēju cieņu, būt gatavam atzīt pieļautās kļūdas un labot tās;
 - 2.1.9. sazinoties ar vispārējo personālu un mācībspēkiem ar elektroniskā pasta vai Moodle palīdzību, izturēties pieklājīgi un izmantot lietišķu saziņas stilu, izvairoties no žargona un sarunvalodas, lietojot uzrunas formas, minot savu pilnu vārdu, uzvārdu, studiju programmas nosaukumu vai kodu un kursu.
 - 2.1.10. sniegt par sevi tikai patiesas ziņas.
- 2.2. *Mācībspēkiem* ir šādi pienākumi:
- 2.2.1. godprātīgi un atbildīgi pildīt savus darba pienākumus;
 - 2.2.2. studiju un pētnieciskajā procesā ievērot ētikas un akadēmiskā godīguma principus un rūpēties par akadēmiskā godīguma ievērošanu studējošo darbos, veicināt to, lai studējošie un kolēģi ievērotu ētikas normas;
 - 2.2.3. pieklājīgi, laipni, iecietīgi, izpalīdzīgi un ar cieņu izturēties pret kolēģiem, vispārējo personālu un studējošajiem, tostarp viņu paustajām idejām un viedokļiem, savstarpējās attiecībās izturēties lietišķi un koleģiāli, ievērojot līdztiesību, nepieļaujot augstprātību, diskrimināciju, seksuālo, emocionālo vai cita veida vardarbību;

- 2.2.4. respektēt akreditēto studiju programmu saturu, studiju kursa vai moduļa ietvaros precīzi definēt veicamos mācību darba uzdevumus, pārbaudījumus, ja nepieciešams, izskaidrot tos un norādīt konkrētus studiju darba vērtēšanas kritērijus;
- 2.2.5. ar savu rīcību, attieksmi un uzvedību nodarbībās rādīt priekšzīmi un sekmēt studējošo ētikas un akadēmiskā godīguma principu ievērošanu;
- 2.2.6. nepieļaut rupjību un necenzētu vārdu lietošanu saskarsmē, ievērot vispārpieņemtos uzvedības kultūras un etiķetes noteikumus;
- 2.2.7. nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un prasības visiem studējošajiem docējamajos studijuursos;
- 2.2.8. pirms studiju kursa sākuma informēt studējošos par studiju kursa apguves prasībām, izvietojot tos *Moodle*;
- 2.2.9. izmaiņu gadījumā informēt studējošos par studiju kursa apguves prasībām, pamatojot izmaiņu iemeslus;
- 2.2.10. izstrādāt kvalitatīvas, mūsdienīgas, radošas studentu darba formas, regulāri (vismaz reizi divos gados) atjaunot studiju kursu saturu, izstrādātos mācību materiālus un pārbaudījumu darbus, savlaicīgi, godprātīgi, atbildīgi un taisnīgi novērtē studējošo darbu, kā arī paredzētajā laikā un termiņos pildīt ar studiju procesa realizēšanu saistītos pienākumus;
- 2.2.11. sazinoties ar studējošajiem, izturēties pieklājīgi un izmantot lietišķu saziņas stilu, uz elektroniskajām vēstulēm vai ziņām *Moodle* sniegt atbildi trīs darba dienu laikā;
- 2.2.12. neizcelt un nepārspīlēt sava studiju kursa nozīmi, noniecinot citus studiju kursus;
- 2.2.13. nepieļaut publisku kritiku par AK, tās politiku vai lēmumiem, kā arī nepaust nievājošas vai aizskarošas piezīmes par citu mācībspēku, vispārējā personāla vai studējošo profesionālajiem vai personiskajiem trūkumiem;
- 2.2.14. nekavēt nodarbības, sapulces un citus AK rīkotos pasākumus;
- 2.2.15. nodarbību, sapulču un citu pasākumu laikā neizmantojot mobilās un elektroniskās ierīces personiskām vajadzībām;
- 2.2.16. kopt dialoga kultūru, ievērot godīgas konkurences principus diskusijās, izteikt konstruktīvu un pamatotu kritiku;
- 2.2.17. konfliktsituācijas risināt ievērojot savstarpēju cieņu;
- 2.2.18. savā akadēmiskajā darbā atturēties no aģitācijas par kādu politisko spēku, interešu grupu, reliģisko organizāciju u.tml., bet kandidējot vēlēšanās, savā akadēmiskajā darbā izvairīties no pašaģitācijas un aģitācijas komunikācijā ar kolēģiem vai studējošajiem.

3. Ētikas komisijas darbība

- 2.3. Ētikas komisijas locekļus uz vienu gadu ievēl Padome. Par komisijas locekli var kļūt mācībspēka, personāla un studējošo pārstāvis, kurš iesniedzis attiecīgu pieteikumu Padomei.

- 2.4. Ētikas komisijas sastāvā tiek ievēlēti 5 (pieci) komisijas locekļi: viens studiju programmas direktors, divi mācībspēku pārstāvji, viens vispārējā personāla pārstāvis, kā arī viens studējošo pašpārvaldes pārstāvis.
- 2.5. Ētikas komisijas sēdes pēc vajadzības sasauc AK direktors, pamatojoties uz studējošā, mācībspēka vai vispārējā personāla pārstāvja ziņojumu par iespējamu ētikas vai akadēmiskā godīguma pārkāpumu.
- 2.6. Ētikas komisijas sēde ir lemttiesīga, ja tajā piedalās vismaz 3 (trīs) komisijas locekļi.
- 2.7. Katrā sēdē Ētikas komisija izvēlas sēdes priekšsēdētāju, kurš atbild par sēdes vadīšanu, kā arī sēdes lēmuma noformēšanu un iesniegšanu.
- 2.8. Ētikas komisijas uzdevumi ir:
 - 2.8.1. sekmēt šī kodeksa īstenošanu;
 - 2.8.2. apspriest un izskatīt jautājumus, kas attiecas uz šī kodeksa pārkāpumiem;
 - 2.8.3. pieņemt lēmumus atbilstoši šim kodeksam.
- 2.9. Ētikas komisija izskata ziņojumu un materiālus par studējošā, mācībspēkā vai vispārēja personāla pārstāvja iespējamu šī kodeksa pārkāpumu, tajā skaitā goda un cieņas aizskaršanu, rīcību vai uzvedību ārpus AK, ja tādējādi nelabvēlīgi ir ietekmēts AK prestižs.
- 2.10. Ētikas komisija ir tiesīga neizskatīt anonīmus ziņojumus, izņemot gadījumus, kad ir neapstrīdami pierādāms fakts, kas ir izklāstīts anonīmajā ziņojumā.
- 2.11. Studējošais, mācībspēks vai vispārējā personāla pārstāvis iesniedz AK direktoram ziņojumu Ētikas komisijai ne vēlāk kā 6 (sešu) mēnešu laikā no ētikas vai akadēmiskā godīguma pārkāpuma atklāšanas brīža.
- 2.12. Ziņojumā Ētikas komisijai norāda:
 - 2.12.1. pārkāpumā iesaistītās personas, kā arī pārkāpuma būtību un apstākļus;
 - 2.12.2. pierādījumus, kas apstiprina pārkāpumu vai palīdz noskaidrot ar to saistītos apstākļus.
- 2.13. Sasaucot Ētikas komisijas sēdi, AK direktors Ētikas komisijas locekļiem nostūta saņemto ziņojumu par ētikas vai akadēmiskā godīguma pārkāpumu.
- 2.14. AK direktors iepazīstina arī pārkāpumā iesaistītās personas ar ziņojumu Ētikas komisijai.
- 2.15. Pārkāpumā iesaistītam personām ir tiesības piecu darba dienu laikā pēc ziņojuma saņemšanas sniegt rakstiskus paskaidrojumus AK direktoram, kurš ar šiem paskaidrojumiem iepazīstina Ētikas komisijas locekļus.
- 2.16. Ētikas komisija izskata jautājumu 15 kalendāro dienu laikā, skaitot no ziņojuma saņemšanas dienas. Šo termiņu Ētikas komisija var pagarināt, ja pārkāpumā iesaistīta persona atrodas attaisnotā prombūtnē.
- 2.17. Ētikas komisija uz sēdēm var uzaicināt ziņojuma iesniedzēju, iesaistītās puses, vajadzības gadījumā arī ekspertus un lieciniekus, nepieciešamo paskaidrojumu sniegšanai vai pieprasīt papildus rakstiskus paskaidrojumus no iesaistītajām pusēm. Neierašanās uz Ētikas komisijas sēdi vai

- rakstisku paskaidrojumu neiesniegšana bez attaisnojoša iemesla nav pamats jautājuma izskatīšanas atlikšanai un lēmuma nepieņemšanai.
- 2.18. Visi Ētikas komisijas sēdes dalībnieki ir tiesīgi personīgi sniegt paskaidrojumus, liecības un aizstāvēt savas tiesības.
- 2.19. Ētikas komisija lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu, atklāti balsojot “par”, “pret” vai “atturas” visiem klātesošajiem Ētikas komisijas locekļiem. Ja balsis sadalās vienādi, tad izšķirošā ir Ētikas komisijas priekšsēdētāja balsis. Ja pārkāpumā iesaistītā persona ir Ētikas komisijas loceklis, tad viņam nav balsttiesību.
- 2.20. Ētikas komisija var pieņemt šādus lēmumus:
- 2.20.1. atzīt, ka nav noticis šī kodeksa pārkāpums;
 - 2.20.2. atzīt, ka ir noticis šī kodeksa pārkāpums un lemt par iespējamo sankciju piemērošanu vai nosodījumu un ziņot par pieņemto lēmumu AK vadībai;
 - 2.20.3. atzīt, ka nav pietiekamu pierādījumu, lai varētu izlemt jautājumu par šī kodeksa pārkāpumu;
 - 2.20.4. nodot AK vadībai izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai jautājumus, kas neietilpst Ētikas komisijas kompetencē, informējot par to iesniedzēju.
- 2.21. Ētikas komisijas lēmumu paraksta visi Ētikas komisijas locekļi, kas ir piedalījušies balsojumā. Lēmumā norāda:
- 2.21.1. lēmuma pieņemšanas vietu un laiku;
 - 2.21.2. lēmuma pieņemšanā klātesošo Ētikas komisijas sastāvu;
 - 2.21.3. problēmas vai konflikta īsu aprakstu;
 - 2.21.4. pārkāpumā iesaistīto personu, ekspertu un liecinieku pausto;
 - 2.21.5. Ētikas komisijas apsvērumus;
 - 2.21.6. nolemto.
- 2.22. Pieņemto lēmumu Ētikas komisijas priekšsēdētājs 10 darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta ieinteresētajām pusēm, AK direktoram un Studiju daļas lietvedēm reģistrēšanai personas lietā.
- 2.23. Ētikas komisijas lēmumu var apstrīdēt, 5 darba dienu laikā iesniedzot attiecīgu iesniegumu AK direktoram. AK direktors var atcelt prettiesisku Ētikas komisijas lēmumu. AK direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā.
- 2.24. Ja Ētikas komisijas lēmums nav atcelts, tad AK direktors nodrošina šī lēmuma izpildi.
- 2.1. Paziņojumus, aicinājumus un cita informāciju AK direktors vai Ētikas komisija sūtīta uz personu e-pastiem, kas norādīti darba, autora vai studiju līgumos. AK direktors var Ētikas komisijas locekļiem paredzētos materiālus izvietot viņiem pieejamā sadaļā *Moodle* sistēmā.
- 2.2. Ētikas komisijas materiālus un dokumentus glabā un arhivē AK noteiktajā kārtībā.

4. Ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpumi

- 4.1. Ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpumi *studējošo* darbībā:
 - 4.1.1. anonimitātes un konfidencialitātes principu neievērošana;
 - 4.1.2. citu personu publicēto un nepublicēto materiālu, pētījumu, datubāžu vai to daļu u.tml. izmantošana vai publicēšana bez atsaucis;
 - 4.1.3. pētījumu rezultātu tendencioza vai selektīva atspoguļošana, piem., pētījuma hipotēzes apstiprināšanai;
 - 4.1.4. atsaukšanās uz neeksistējošiem datiem, informāciju, darbiem, pētījumiem u.tml.;
 - 4.1.5. pētījumu rezultātu, eksperimentu rezultātu safabricēšana jeb pētījumu rezultātu, eksperimentu rezultātu izdomāšana ar nolūku publicēt tos kā oriģinālu pētījumu;
 - 4.1.6. datu vai citas informācijas viltošana un nepatiesas informācijas sniegšana;
 - 4.1.7. plaģiāta vai pašplaģiāta iesniegšana;
 - 4.1.8. norakstīšana un mācībspēka neatļautu mācību un tehnisko līdzekļu izmantošana studiju procesā;
 - 4.1.9. pārbaudes darbu jautājumu, testu, uzdevumu u.c. neatļauta iegūšana un pēc pasūtījuma veidota vai pirktā darba iesniegšana;
 - 4.1.10. materiāla vai cita labuma piedāvāšana AK pārstāvim ar mērķi panākt sev labvēlīgo rezultātu vai darbību;
 - 4.1.11. līdzdalība akadēmiskā godīguma pārkāpumā, piem., pārbaudes darba veikšana vai parakstīšanās dokumentos cita studējošā vietā u.tml.;
 - 4.1.12. rupja, agresīva vai necienīga uzvedība;
 - 4.1.13. nodarbības kavēšana un traucēšana;
 - 4.1.14. mobilās un elektroniskās ierīces izmantošana personiskajām vajadzībām nodarbību vai AK rīkoto sapulču vai pasākumu laikā;
 - 4.1.15. cita veida neētiska rīcība.
- 4.2. Ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpumi *mācībspēku* vai *vispārēja personāla* darbībā:
 - 4.2.1. anonimitātes un konfidencialitātes principu neievērošana;
 - 4.2.2. pētījumu rezultātu tendencioza vai selektīva atspoguļošana, piem., pētījuma hipotēzes apstiprināšanai;
 - 4.2.3. citu personu publicēto un nepublicēto materiālu, pētījumu, datubāžu vai to daļu u.tml. izmantošana vai publicēšana bez atsaucis;
 - 4.2.4. atsaukšanās uz neeksistējošiem datiem, informāciju, darbiem, pētījumiem u.tml.;
 - 4.2.5. pētījumu rezultātu, eksperimentu rezultātu safabricēšana jeb pētījumu rezultātu, eksperimentu rezultātu izdomāšana ar nolūku publicēt tos kā oriģinālu pētījumu;
 - 4.2.6. datu vai kādas citas informācijas viltošana un nepatiesas informācijas sniegšana;
 - 4.2.7. plaģiāta vai pašplaģiāta iesniegšana;

- 4.2.8. materiāla vai cita labuma pieņemšana vai pieprasīšana no studējošā vai AK pārstāvja par kādas darbības veikšanu vai neveikšanu, piem., dāvanas pieprasīšana par studējošajam vēlamo vērtējumu vai par neziņošanu par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem;
- 4.2.9. līdzdalība akadēmiskā godīguma pārkāpumā, piem., atļaušana studējošajam norakstīt pārbaudījuma laikā;
- 4.2.10. rupja, agresīva vai necienīga uzvedība;
- 4.2.11. nodarbības kavēšana un beigšana pirms laika;
- 4.2.12. mobilās un elektroniskās ierīces izmantošana personiskajām vajadzībām nodarbību vai AK rīkoto sapulču vai pasākumu laikā;
- 4.2.13. cita veida neētiska rīcība.

5. Plaģiāta veidi un plaģiāta noteikšana

- 5.1. Plaģiāts ir apzināta vai neapzināta sveša darba vai idejas pilnīga vai daļēja piesavināšanās, uzdodot to par savu un nenorādot patieso autoru.
- 5.2. Darbā vai pētījumā var tikt konstatēti šādi plaģiāta veidi, ja informācijas avoti nav citēti:
 - 5.2.1. *pilns plaģiāts* jeb *viltvārdība* – autors iesniedz savā vārdā cita autora darbu;
 - 5.2.2. *daļējs plaģiāts* – autors savā darbā izmanto nepārfrāzējot lielus cita autora darba fragmentus (piem., vienu vai vairākas rindkopas vai darba daļas);
 - 5.2.3. *kompilācija* – autors veido savu darbu, izmantojot vairāku autoru darbu fragmentus, tos pārfrāzējot vai veicot izmaiņas teikumam uzbūvē;
 - 5.2.4. *pārfrāzēšana* – autors pārveido cita autora tekstu, nomainot atslēgas vārdus vai pārfrāzējot domas, bet saglabājot autentiska avota satura būtību;
 - 5.2.5. *referēšana* – autors izmanto citu autoru tekstus un to fragmentus pārfrāzējot, lai šie fragmenti saderētu kopā;
 - 5.2.6. *pašplaģiāts* – autors izmanto lielus savu iepriekšējo darbu fragmentus vai daļas (studiju, noslēguma un citos rakstiskajos darbos autors var izmantot savu iepriekšējo darbu fragmentus vai daļas līdz 40% no kopējā darba apjoma).
- 5.3. Darba vai pētījuma teksts ir uzskatāms par plaģiātu, ja informācijas avoti ir citēti:
 - 5.3.1. *bez precīzas atsauces* – autors norāda citāta autoru, bet nenorāda avota specifisko informāciju (piem., avota nosaukumu, izdošanas gadu, izdevēju u.tml.);
 - 5.3.2. *maldinot par citāta avotu* – autors apzināti norāda neprecīzu informāciju par precīzu citāta avotu;
 - 5.3.3. *maldinot par citātu* – autors apzināti neprecīzi noformē citātu vai vispār to nenoformē kā citātu;
 - 5.3.4. *savirknējot citus darbus* – autors savirknē citu darbu fragmentus, citējot vai pārformulējot tos, bet neveidojot savu oriģinālo tekstu;

- 5.3.5. *miksējot* – autors dažreiz norāda precīzas atsauces uz izmantotajiem avotiem, bet dažreiz pārfrāzē tekstu bez atsauču izmantošanas;
- 5.3.6. *tulkojot bez atsauces* – autors izmanto darbus ar vai bez tajos izmantotajām atsaucēm citās valodās, tulko tos, izmanto savā darbā un nenorāda izmantoto darbu autorus.

6. Ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpumu noteikšana

- 6.1. Par šī kodeksa pārkāpumu var ziņot jebkurš vispārējā personāla pārstāvis, mācībspēks vai studējošais.
- 6.2. Izvērtējot šī kodeksa pārkāpumu un lemjot atbildību, ņem vērā:
- 6.2.1. pārkāpuma apjomu (ja iespējams konstatēt) un to nozīmīguma pakāpi;
- 6.2.2. personas iepriekšējos šī kodeksa pārkāpumus.
- 6.3. Ētikas kodeksa pārkāpumus atkarībā no pārkāpuma smaguma iedala šādi:
- 6.3.1. nevēlama prakse (1. pakāpe) – neliela apjoma pārkāpums, kas izdarīts nezināšanas dēļ vai bez ļaunprātīga nolūka un tas nerada būtiskas sekas akadēmiskajai darbībai vai nenodara kaitējumu AK;
- 6.3.2. būtisks pārkāpums (2. pakāpe) – nepieļaujama rīcība, kas, neatkarīgi no apjoma un nolūka, rada negatīvas sekas akadēmiskajai darbībai vai nodara kaitējumu AK;
- 6.3.3. smags pārkāpums (3. pakāpe) – nepieļaujama rīcība, kas izdarīta ar ļaunprātīgu nolūku un rada būtisku kaitējumu AK vai negatīvas sekas kādai personai.
- 6.4. Plaģiāta noteikšana studējošo studiju, noslēguma darbos notiek plaģiāta pārbaudes sistēmā saskaņā ar Patstāvīgo darbu nolikumu.
- 6.5. Ja Ētikas komisija studējošā vai mācībspēka darbā konstatē plaģiātu, tad tas var būt atzīts par 2. vai 3. pakāpes pārkāpumu.

7. Sankcijas par ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpumiem

- 7.1. Katrs ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpuma gadījums ir vērtējams individuāli. Ētikas un akadēmiskā godīguma pārkāpuma sodīšanā ir jāņem vērā pārkāpuma ietekme uz studiju un pētniecisko procesu AK.
- 7.2. Koledžas mācībspēks, konstatējot akadēmiskā godīguma pārkāpumu *studējošā* darbībā, izvērtē to sava studiju kursa ietvaros un var noteikt šādas sankcijas:
- 7.2.1. izsaka mutisku brīdinājumu;
- 7.2.2. izsaka mutisku aizrādījumu;
- 7.2.3. norīko atkārtotu darba iesniegšanu;
- 7.2.4. uzdod citu darba tēmu vai citu uzdevumu;
- 7.2.5. maina zināšanu pārbaudes veidu, piem., no rakstiskā uz mutisko;
- 7.2.6. samazina vērtējumu par darbu vai pārbaudījumu;

- 7.2.7. par būtiskiem un smagiem akadēmiskā godīguma pārkāpumiem mācībspēks ziņo Koledžas direktoram.
- 7.3. Ja Ētikas komisija konstatē pārkāpumu *studējošā* rīcībā, tad, atkarībā no pārkāpuma pakāpes, piemēro šādas sankcijas:
- 7.3.1. 1. pakāpe:
- 7.3.1.1. mutisks brīdinājumu;
 - 7.3.1.2. rakstisks brīdinājums.
- 7.3.2. 2.pakāpe:
- 7.3.2.1. rakstisks brīdinājums par iespējamu eksmatrikulāciju;
 - 7.3.2.2. atkārtota uzdevuma izpilde, eksāmena kārtošana vai darba aizstāvēšana;
 - 7.3.2.3. naudas sods saskaņā ar nolikumu par studējošo studiju samaksu un citiem maksājumiem;
 - 7.3.2.4. ja plaģiāts tiek konstatēts studējoša kvalifikācijas darbā, tad studējošam tiek liegta iespēja aizstāvēt kvalifikācijas darbu attiecīgajā semestrī – studējošais kvalifikācijas darbu var aizstāvēt nākamajā semestrī, izstrādājot jaunu darbu par citu tēmu.
- 7.3.3. 3. pakāpe: eksmatrikulācija.
- 7.4. Ētikas komisija var piemērot vairākas sankcijas vienlaikus, ja tās atbilst pārkāpuma pakāpei.
- 7.5. Sankciju piemērošana neatbrīvo studējošo no uzdevuma izpildes, eksāmena kārtošanas vai darba aizstāvēšanas.
- 7.6. Ja Ētikas komisija konstatē pārkāpumu *mācībspēka* vai *vispārējā personāla* rīcībā, tad, atkarībā no pārkāpuma pakāpes, piemēro šādas sankcijas:
- 7.6.1. 1. pakāpe:
- 7.6.1.1. mutisks brīdinājums;
 - 7.6.1.2. rakstisks brīdinājums.
- 7.6.2. 2. pakāpe: disciplinārsods.
- 7.6.3. 3.pakāpe: nodarbinātības tiesisko attiecību izbeigšana.
- 7.7. Sankcijas piemērošana neatbrīvo vispārējo personālu vai mācībspēku no pārkāpuma novēršanas savā darbībā.